

Lądowe pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) masywu Starego Gronia (Beskid Śląski)

JUSTYNA MATUSZCZYK¹, ARTUR TASZAKOWSKI²

*Katedra Zoologii, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Śląski w Katowicach
ul. Bankowa 9, 40-007 Katowice*

e-mail: ¹juswer.m@gmail.com, ²artur.taszakowski@us.edu.pl

Abstract. [*Terrestrial true-bugs (Hemiptera: Heteroptera) of the Stary Groń massif (Silesian Beskid Mts.)*]. A list of 87 species of terrestrial true-bugs (Heteroptera) recorded from the Stary Groń massif is presented. Three species: *Acetropis gimmerthalii*, *Amblytulus nasutus* and *Polymerus nigrita* are new to the Western Beskidy Mts.

Key words: Hemiptera, Heteroptera, true-bugs, faunistics, new record, Silesian Beskid Mts., Western Beskidy Mts., Poland.

Wstęp

Stan poznania pluskwiaków różnoskrzydłych w Polsce określany jest jako dobry, jednakże poszczególne obszary kraju zbadane są nierównomiernie, badania prowadzone były często na małych obszarach i jedynie w wybranych środowiskach (Gorczyca 2004; Taszakowski 2012; Taszakowski i in. 2016). Istotny problem stanowi brak ciągłości badań faunistycznych.

Wiele doniesień o występowaniu poszczególnych gatunków nie zostało potwierdzonych od kilkudziesięciu i więcej lat, wciąż możliwe jest także odkrycie nowych gatunków dla fauny Polski (Gorczyca 2004), jak np. stwierdzone w ostatnim czasie: *Arocatus longiceps* Stål, 1872 (Gil i in. 2011); *Scolopostethus grandis* Horváth, 1880 (Lis B. i Konciała 2012); *Gampsocoris culicinus* Seidenstücker, 1948 (Hebda i Ścibior 2013); *Acetropis longirostris* Puton, 1875 i *Oxycarenus pallens* (Herrich-Schaeffer, 1850) (Lis B. i Dubiel 2013); *Deraeocoris flavilinea* (A. Costa, 1862) (Gierlasiński 2015) oraz *Oxycarenus lavaterae* (Fabricius, 1787) (Hebda i Olbrycht 2016).

Mimo, że pluskwiaki różnoskrzydłe zachodniej części Beskidów niejednokrotnie były przedmiotem badań faunistycznych (m.in. Stobiecki 1883, 1915; Smreczyński 1907, 1954; Lis B. i in. 2002; Kędzior i in. 2012; Lis B. i Dubiel 2013), masyw Masywu Starego Gronia dotychczas nie został nimi objęty.

Materiał i metody

Przedmiotem badań były pluskwiaki różnoskrzydłe masywu Starego Gronia w Beskidzie Śląskim. Odłowy prowadzone były w ciągu jednego sezonu (czerwiec-wrzesień 2015). Główną metodą zbioru materiału

było czerpakowanie standardowym czerpakiem entomologicznym, dodatkowo stosowano metodę „na upatrzonogo”.

Zbiorowiska roślinne występujące w obrębie masywu Starego Gronia zostały oznaczone na podstawie Wilczka (2006) i Matuszkiewicza (2013). Podział systematyczny Heteroptera przyjęto za opracowaniem „Fauna Polski – charakterystyka i wykaz gatunków” (Gorczyca 2004), który zmodyfikowano za Henry’em (1997).

Materiał został włączony do zbioru naukowego Katedry Zoologii Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Teren badań

Masyw Starego Gronia pod względem administracyjnym leży w województwie śląskim, powiecie cieszyńskim i gminie Brenna. Według podziału zoogeograficznego przyjętego w Katalogu Fauny Polski (Burakowski i in. 1973) położony jest w Beskidzie Zachodnim. Pod względem fizycznogeograficznym (Kondracki 2013) znajduje się w makroregionie Beskidy Zachodnie, w ich najdalej na zachód wysuniętej grupie górskiej, jaką jest mezoregion Beskid Śląski.

W granicach Polski, Beskid Śląski zajmuje teren wielkości 561 km². Obszar ten ogranicza od zachodu dolina Olzy i przełęcz Jabłonkowska, od wschodu Kotlina Żywiecka i Brama Wilkowicka, od południa dolina górnej Soły, a także Przełęcz Zwardońska, od strony północnej schodzi ku Pogórzcu Śląskiemu.

Beskid Śląski tworzą dwa główne południkowe masywy górskie: Pasma Czantorii z najwyższym szczytem Wielka Czantoria (995 m n.p.m.) oraz pasmo

Baraniej Góry (1220 m n.p.m.) (Kondracki 2013). Teren badań mieści się w dwóch kwadratach siatki UTM: CA40 i CA50.

Pod względem klimatycznym, Beskid Śląski znajduje się w obszarze nachodzenia na siebie wpływów klimatu kontynentalnego oraz oceanicznego. Na przestrzeni roku warunki klimatyczne charakteryzuje duża zmienność. Mimo stosunkowo niewielkich wysokości nad poziomem morza, duży wpływ chłodnych i wilgotnych mas powietrza oraz położenie Beskidu Śląskiego na najbardziej północno-zachodniej części łuku Karpat, skutkuje tym, że jest to teren charakteryzujący się bardzo wysoką średnią roczną sumą opadów (1400 mm). Dzięki temu oraz znacznemu nachyleniu stoków i stosunkowo słabej przepuszczalności podłoża o charakterze fliszowym, w Beskidzie Śląskim znajduje się najbogatszy w źródła obszar w całych Karpatach i Polsce (Mika 2004; Wilczek 2006).

Stary Groń to nazwa długiego grzbietu górskiego którego najwyższym wzniesieniem jest Horzelica (797 m n.p.m.). Ciągnie się on przez ok. 3 km w kierunku północno-zachodnim od kulminacji Grabowej. Rozdziela doliny Leśnicy oraz Hołcyny.

Północno-wschodnie stoki Starego Gronia są dość strome i prawie w całości zalesione, natomiast południowe (opadające ku dolinie Leśnicy) są pokryte wieloma polanami sięgającymi aż do grzbietu (Barański 2008). Stary Groń jest najstarszym na terenie gminy Brenna ośrodkiem szałasnictwa (pierwszy szałas powstał w XVII wieku). Kulturowy wypas owiec prowadzony był jeszcze w latach 60 XX wieku, obecnie jest ograniczony i ma miejsce tylko w obrębie szczytowej polany. Jest to rejon atrakcyjny turystycznie (Barański 2008).

Zbiorowiska roślinne, w których prowadzone były badania stanowiły (w nawiasach podano skróty używane w wykazie gatunków): (TMG) – tereny muraw górskich: pastwiska tomkowo-mietlicowe (*Anthoxantho-Agrostietum*), murawy bliźniczkowe (*Hieracio-Nardetum*), murawy goździkowe (*Carlino-Dianthetum deltooidis*), murawy z macierzanką zwyczajną (*Thymo-Potentilletum puberulae*), (TO) – zbiorowisko orlicy pospolitej (*Pteridium aquilinum*), (TŁO) – wilgotne łąki ostrożeńiowe (*Cirsietum rivularis*), (TŁ) – tereny łąkowe, (TL) – tereny leśne: żyzna buczyna karpacka (*Dentario glandulosae-Fagetum*), dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy [*Abieti Piceetum (montanum)*], (TZ) – tereny zaroślowe: zbiorowisko naparstnicy purpurowej (*Digitali purpureae-Epilobietum*) oraz zbiorowisko borówczysk czernicowych (*Vaccinium myrtillus*).

Należy podkreślić, że ze względu na ograniczenie wypasu oraz koszenia siedlisk łąkowych, w niektórych

ich częściach mają miejsce procesy sukcesji – pojawiają się pojedyncze drzewa i krzewy.

Systematyczny wykaz zebranych gatunków

Gatunki nowe dla regionu oznaczono gwiazdką [*].

CIMICOMORPHA

Cimicoidea

Anthocoridae: Anthocorinae

1. *Anthocoris nemorum* (Linnaeus, 1761):

(TZ) 14.06.2015, 3 exx., (TŁO) 14.06.2014, 1 ex., (TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TMG) 09.07.2015, 1 ex., (TMG) 13.07.2015, 1 ex., (TZ) 14.07.2015, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 2 exx., (TZ) 28.08.2015, 2 exx., (TO) 28.08.2015, 1 ex.

Nabidae: Nabinae

2. *Himacerus apterus* (Fabricius, 1798)

(TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TŁO) 17.07.2015, 2 exx.

3. *Nabis brevis* Scholtz, 1847

(TZ) 20.07.2015, 1 ex.

4. *N. flavomarginatus* Scholtz, 1847

(TMG) 28.06.2015, 2 exx., (TZ) 28.06.2015, 3 exx., (TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TMG) 12.07.2015, 3 exx., (TŁO) 17.07.2015, 2 exx., (TMG) 17.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 2 exx.

5. *N. limbatus* Dahlbom, 1851

(TL) 10.07.2015, 2 exx., (TO) 28.08.2015, 1 ex.

6. *N. rugosus* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 2 exx., (TZ) 28.06.2015, 1 ex., (TZ) 08.07.2015, 1 ex., (TZ) 20.07.2015, 2 exx., (TZ) 28.08.2015, 1 ex.

Miroidea

Miridae: Bryocorinae

7. *Bryocoris pteridis* (Fallén, 1807)

(TMG) 13.07.2015, 1 ex.

8. *Dicyphus pallidus* (Herrich-Schäffer, 1836)

(TO) 17.07.2015, 1 ex.

9. *Monalocoris filicis* (Linnaeus, 1758)

(TZ) 14.06.2015, 1 ex., (TL) 28.08.2015, 1 ex., (TO) 28.08.2015, 2 exx.

Miridae: Deraeocorinae

10. *Deraeocoris ruber* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TL) 09.07.2015, 1 ex.

Miridae: Orthotylinae

11. *Dryophilocoris flavoquadrimaculatus* (De Geer, 1773)

(TŁ) 14.06.2015, 2 exx., (TZ) 14.06.2015, 1 ex.

12. *Globiceps sphaegiformis* (Rossi, 1790)

(TZ) 14.07.2015, 1 ex.

13. *Halticus apterus* (Linnaeus, 1758)

(TZ) 28.08.2015, 1 ex.

14. *Orthocephalus coriaceus* (Fabricius, 1777)

(TŁ) 09.07.2015, 2 exx., (TMG) 10.07.2015, 1 ex.

15. *O. saltator* (Hahn, 1835)

(TZ) 14.07.2015, 1 ex.

Miridae: Phylinae

16. **Amblytylus nasutus* (Kirschbaum, 1856)

(TMG) 10.07.2015, 1 ex.

17. *Criocoris crassicornis* (Hahn, 1834)

(TMG) 17.07.2015, 1 ex.

18. *Europiella alpina* (Reuter, 1875)

(TL) 10.07.2015, 1 ex., (TMG) 13.07.2015, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 2 exx.

19. *Hoplomachus thunbergii* (Fallén, 1807)

(TZ) 14.07.2015, 1 ex.

20. *Lopus decolor* (Fallén, 1807)

(TMG) 12.07.2015, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 2 exx., (TŁO) 17.07.2015, 2 exx.

21. *Oncotylus punctipes* Reuter, 1875

(TMG) 13.07.2015, 2 exx.

22. *Phoenicocoris obscurellus* (Fallén, 1829)

(TZ) 28.08.2015, 1 ex.

23. *Plagiognathus arbustorum* (Fabricius, 1794)

(TZ) 14.06.2015, 1 ex., (TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TZ) 08.07.2015, 2 exx., (TMG) 09.07.2015, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 2 exx., (TZ) 28.08.2015, 2 exx.

24. *Plagiognathus chrysanthemi* (Wolff, 1804)

(TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 1 ex.

Miridae: Mirinae

25. **Acetropis gimmerthalii* (Flor, 1860)

(TMG) 12.07.2015, 1 ex.

26. *A. longirostris* Puton, 1875

(TL) 14.06.2015, 1 ex.

27. *Apolygus lucorum* (Meyer-Dür, 1843)

(TMG) 13.07.2015, 1 ex.

28. *A. spinolae* (Meyer-Dür, 1841)

(TL) 28.08.2015, 1 ex.

29. *Calocoris affinis* (Herrich-Schäffer, 1835)

(TZ) 14.06.2015, 3 exx., (TŁ) 09.07.2015, 3 exx., (TL) 09.07.2015, 1 ex., (TL) 10.07.2015, 1 ex., (TMG) 13.07.2015, 3 exx., (TŁ) 14.07.2015, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 4 exx., (TZ) 28.08.2015, 3 exx., (TO) 28.08.2015, 1 ex.

30. *Capsus ater* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 9.07.2015, 1 ex., (TMG) 12.07.2015, 1 ex., (TMG) 13.07.2015, 1 ex., (TŁ) 14.07.2015, 1 ex., (TZ) 20.07.2015, 2 exx., (TMG) 28.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.07.2015, 3 exx., (TZ) 28.08.2015, 3 exx.

31. *Charagochilus gyllenhalii* (Fallén, 1807)

(TŁO) 14.06.2015, 1 ex., (TMG) 10.07.2015, 2 exx., (TMG) 13.07.2015, 5 exx., (TZ) 14.07.2015, 2 exx.

32. **Polymerus nigrita* (Fallén, 1807)

(TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 1 ex.

33. *Closterotomus fulvomaculatus* (De Geer, 1773)

(TMG) 10.07.2015, 1 ex.

34. *Grypocoris sexguttatus* (Fabricius, 1777)

(TZ) 14.06.2015, 1 ex.

35. *Leptopterna dolabrata* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 6 exx., (TŁ) 14.06.2015, 4 exx., (TŁO) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 28.06.2015, 1 ex., (TZ) 28.06.2015, 2 exx., (TZ) 08.07.2015, 2 exx., (TMG) 09.07.2015, 1 ex., (TŁ) 09.07.2015, 1 ex., (TMG) 10.07.2015, 4 exx., (TMG) 12.07.2015, 1 ex., (TŁ) 14.07.2015, 1 ex., (TZ) 14.07.2015, 2 exx., (TMG) 17.07.2015, 1 ex., (TO) 17.07.2015, 4 exx., (TZ) 28.08.2015, 3 exx.

36. *Liocoris tripustulatus* (Fabricius, 1781)

(TL) 09.07.2015, 1 ex., (TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TZ) 20.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 2 exx.

37. *Lygocoris pabulinus* (Linnaeus, 1761)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TZ) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 14.06.2015, 2 exx., (TŁ) 26.06.2015, 2 exx., (TMG) 17.07.2015, 1 ex., (TO) 17.08.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 2 exx., (TO) 28.08.2015, 2 exx., (TL) 28.08.2015, 1 ex.

38. *Lygus pratensis* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 4 exx., (TŁO) 14.06.2015, 5 exx., (TZ) 14.06.2015, 1 ex., (TZ) 28.06.2015, 3 exx., (TŁ)

28.06.2015, 1 ex., (TZ) 08.07.2015, 1 ex., (TL)
09.07.2015, 2 exx., (TMG) 10.07.2015, 9 exx., (TL)
10.07.2015, 1 ex., (TO) 10.07.2015, 1 ex., (TZ)
14.07.2015, 10 exx., (TŁO) 17.07.2015, 3 exx., (TMG)
17.07.2015, 3 exx., (TZ) 20.07.2015, 4 exx., (TZ)
28.08.2015, 5 exx., (TO) 28.08.2015, 2 exx.

39. *L. rugulipennis* Poppius, 1911

(TZ) 20.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 2 exx.

40. *Megaloceroea recticornis* (Geoffroy, 1785)

(TMG) 14.06.2015, 3 exx., (TMG) 28.06.2015, 3 exx.,
(TZ) 28.06.2015, 1 ex., (TO) 10.07.2015, 2 exx., (TMG)
09.07.2015, 4 exx., (TMG) 10.07.2015, 2 exx., (TMG)
12.07.2015, 1 ex., (TZ) 14.07.2015, 4 exx., (TMG)
17.07.2015, 3 exx., (TO) 17.07.2015, 1 ex., (TZ)
20.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 2 exx., (TO)
28.08.2015, 2 exx.

41. *Notostira erratica* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 10.07.2015, 2 exx., (TZ) 28.08.2015, 1 ex., (TO)
28.08.2015, 1 ex.

42. *Orthops kalmii* (Linnaeus, 1758)

(TZ) 14.06.2015, 8 exx., (TZ) 08.07.2015, 2 exx., (TMG)
14.06.2015, 1 ex., (TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TMG)
13.07.2015, 3 exx., (TŁO) 17.07.2015, 1 ex., (TZ)
20.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 1 ex., (TL)
28.08.2015, 1 ex.

43. *Phytocoris longipennis* Flor, 1861

(TMG) 17.07.2015, 1 ex.

44. *P. tiliae* (Fabricius, 1777)

(TMG) 10.07.2015, 1 ex.

45. *P. ulmi* (Linnaeus, 1758)

(TZ) 14.07.2015, 2 exx., (TŁO) 17.07.2015, 1 ex.

46. *Pinalitus rubricatus* (Fallén, 1807)

(TZ) 14.07.2015, 1 ex.

47. *Rhabdomiris striatellus* (Fabricius, 1794)

(TŁ) 14.06.2015, 2 exx., (TMG) 14.06.2015, 1 ex.

48. *Stenodema calcarata* (Fallén, 1807)

(TMG) 14.06.2015, 4 exx., (TŁ) 14.06.2015, 4 exx., (TL)
14.06.2015, 2 exx., (TZ) 28.06.2015, 3 exx., (TŁ)
14.07.2015, 1 ex., (TMG) 13.07.2015, 3 exx., (TZ)
14.07.2015, 3 exx., (TMG) 17.07.2015, 4 exx., (TO)
17.07.2015, 2 exx., (TZ) 20.07.2015, 2 exx., (TZ)
28.08.2015, 2 exx.

49. *S. holsata* (Fabricius, 1787)

(TMG) 14.06.2015, 10 exx., (TZ) 14.06.2015, 4 exx.,
(TL) 14.06.2015, 5 exx., (TŁ) 14.06.2015, 1 ex., (TŁO)
14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 28.06.2015, 3 exx., (TZ)

08.07.2015, 1 ex., (TŁ) 09.07.2015, 1 ex., (TMG)
10.07.2015, 2 exx., (TMG) 13.07.2015, 4 exx., (TŁ)
14.07.2015, 8 exx., (TZ) 14.07.2015, 1 ex., (TŁO)
17.07.2015, 8 exx., (TMG) 17.07.2015, 3 exx., (TO)
17.07.2015, 1 ex., (TZ) 20.07.2015, 5 exx., (TL)
28.08.2015, 7 exx., (TO) 28.08.2015, 3 exx., (TZ)
28.08.2015, 3 exx.

50. *Stenotus binotatus* (Fabricius, 1794)

(TMG) 14.06.2015, 2 exx., (TMG) 10.07.2015, 3 exx.,
(TMG) 12.07.2015, 1 ex., (TMG) 13.07.2015, 2 exx.,
(TZ) 14.07.2015, 2 exx., (TMG) 17.07.2015, 5 exx.,
(TŁO) 17.07.2015, 3 exx., (TZ) 28.08.2015, 1 ex.

Reduvoidea

Reduviidae: Emesinae

51. *Rhynocoris annulatus* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 12.07.2015, 1 ex.

Tingoidea

Tingidae: Tinginae

52. *Derephysia foliacea* (Fallén, 1807)

(TO) 14.07.2016, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 1 ex.

PENTATOMOMORPHA

Aradoidea

Aradidae: Aradinae

53. *Aradus depressus* (Fabricius, 1794)

(TL) 28.06.2015, 1 ex.

Coreoidea

Coreidae: Coreinae

54. *Coreus marginatus* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 14.06.2015, 2 exx., (TL)
14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 28.06.2015, 1 ex., (TZ)
08.07.2015, 1 ex., (TŁ) 14.07.2015, 2 exx., (TŁO)
17.07.2015, 7 exx., (TZ) 28.08.2015, 5 exx., (TL)
28.08.2015, 1 ex., (TO) 28.08.2015, 1 ex.

Rhopalidae: Rhopalinae

55. *Corizus hyoscyami* (Linnaeus, 1758)

(TZ) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 14.06.2015, 2 exx.

56. *Rhopalus conspersus* (Fieber, 1837)

(TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TZ) 14.07.2015, 2 exx., (TO)
17.07.2015, 1 ex.

57. *R. maculatus* (Fieber, 1837)

(TŁ) 14.06.2015, 4 exx., (TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TO)
10.07.2015, 1 ex., (TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TZ)
14.07.2015, 2 exx., (TŁ) 14.07.2015, 1 ex., (TO)
17.07.2015, 2 exx., (TŁO) 17.07.2015, 1 ex., (TZ)

20.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 4 exx., (TL)
28.08.2015, 2 exx., (TO) 28.08.2015, 2 exx.

58. *R. parumpunctatus* (Schilling, 1829)

(TMG) 10.07.2015, 1 ex.

59. *R. subrufus* (Gmelin, 1790)

(TZ) 14.07.2015, 1 ex., (TL) 28.08.2015, 1 ex.

Lygaeoidea

Berytidae: Metacanthinae

60. *Metatropis rufescens* (Herrich-Schäffer, 1835)

(TZ) 14.07.2015, 1 ex.

Cymidae

61. *Cymus glandicolor* Hahn, 1832

(TMG) 14.06.2015, 2 exx.

62. *C. melanocephalus* Fieber, 1861

(TZ) 20.07.2015, 1 ex.

Lygaeidae: Ischnorhynchinae

63. *Kleidocerys resedae* (Panzer, 1797)

(TMG) 14.06.2015, 2 exx., (TŁO) 14.06.2015, 1 ex.,
(TMG) 28.06.2015, 1 ex., (TŁ) 09.07.2015, 2 exx.,
(TMG) 10.07.2015, 2 exx., (TO) 10.07.2015, 1 ex., (TL)
10.07.2015, 1 ex., (TMG) 13.07.2015, 1 ex., (TZ)
14.07.2015, 1 ex., (TŁO) 17.07.2015, 2 exx., (TO)
17.07.2015, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 1 ex., (TO)
28.08.2015, 2 exx., (TZ) 28.08.2015, 1 ex.

Lygaeidae: Orsillinae

64. *Nithecus jacobaeae* (Schilling, 1829)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TŁO) 14.06.2015, 1 ex., (TZ)
14.06.2015, 1 ex., (TMG) 28.06.2015, 5 exx., (TZ)
28.06.2015, 3 exx., (TŁ) 09.07.2015, 1 ex., (TMG)
10.07.2015, 6 exx., (TMG) 12.07.2015, 3 exx., (TZ)
14.07.2015, 4 exx., (TŁO) 17.07.2015, 2 exx., (TO)
17.07.2015, 2 exx., (TMG) 17.07.2015, 1 ex., (TZ)
28.08.2015, 2 exx., (TO) 28.08.2015, 2 exx.

Rhyparochromidae: Rhyparochrominae

65. *Drymus ryeii* Douglas et Scott, 1865

(TMG) 10.07.2015, 1 ex.

66. *Peritrechus geniculatus* (Hahn, 1832)

(TMG) 14.06.2015, 3 exx., (TŁO) 14.06.2015, 3 exx.,
(TMG) 28.06.2015, 1 ex., (TZ) 28.06.2015, 1 ex., (TZ)
08.07.2015, 1 ex., (TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TMG)
12.07.2015, 1 ex., (TZ) 14.07.2015, 5 exx., (TŁ)
14.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 5 exx.

67. *Rhyparochromus pini* (Linnaeus, 1758)

(TZ) 20.07.2015, 2 exx.

68. *Scolopostethus thomsoni* Reuter, 1875

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TL) 9.07.2015, 1 ex., (TO)
17.07.2015, 1 ex.

69. *Trapezonotus dispar* Stål, 1872

(TŁ) 09.07.2015, 1 ex.

Pentatomoidea

Acanthosomatidae: Acanthosomatinae

70. *Elasmucha grisea* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 2 exx.

Cydnidae: Sehirinae

71. *Legnotus picipes* (Fallén, 1807)

(TL) 14.06.2015, 1 ex., (TMG) 10.07.2015, 1 ex., (TŁ)
14.07.2015, 1 ex.

Pentatomidae: Podopinae

72. *Graphosoma italicum* (O.F. Müller)
syn. *Graphosoma lineatum italicum* (O.F. Müller, 1766)

(TŁ) 20.08.2015, 1 ex.

Pentatomidae: Asopinae

73. *Troilus luridus* (Fabricius, 1775)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ): 09.07.2015, 1 ex.

Pentatomidae: Pentatominae

74. *Aelia acuminata* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 6 exx., (TL) 14.06.2015 1 ex., (TŁO)
14.06.2015, 1 ex., (TMG) 09.07.2015, 1 ex., (TŁ)
09.07.2015, 2 exx., (TMG) 12.07.2015, 2 exx., (TZ)
14.07.2015, 2 exx., (TMG) 17.07.2015, 1 ex., (TZ)
20.07.2015, 4 exx., (TZ) 28.08.2015, 5 exx., (TMG)
28.08.2015, 1 ex., (TL) 28.08.2015, 1 ex.

75. *A. klugii* Hahn, 1833

(TŁO) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 14.07.2015 1 ex.

76. *Carpocoris purpureipennis* (De Geer, 1773)

(TŁO) 17.08.2015, 1 ex., (TZ) 20.08.2015, 1 ex., (TZ)
28.08.2015, 2 exx., (TL) 28.08.2015, 1 ex.

77. *Dolycoris baccarum* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 14.07.2015, (TŁO)
17.08.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 3 exx., (TŁ)
28.08.2015, 1 ex.

78. *Eurydema dominulus* (Scopoli, 1763)

(TŁ) 28.08.2015, 1 ex.

79. *Eysarcoris aeneus* (Scopoli, 1763)

(TMG) 14.06.2015, 3 exx., (TŁ) 14.06.2015, 1 ex., (TZ)
14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 09.07.2015, 1 ex., (TMG)
10.07.2015, 1 ex., (TMG) 13.07.2015, 1 ex., (TŁ)

14.07.2015, 2 exx., (TZ) 14.07.2015, 2 exx., (TO)
17.07.2015, 5 exx., (TZ) 28.07.2015, 1 ex., (TMG)
28.08.2015, 1 ex., (TL) 28.08.2015, 2 exx., (TZ)
28.08.2015, 2 exx., (TO) 28.08.2015, 3 exx.

80. *E. venustissimus* (Schrank, 1776)

(TMG) 14.06.2015, 2 exx., (TZ) 14.06.2015, 1 ex., (TZ)
20.07.2015, 1 ex., (TO) 28.08.2015, 2 exx.

81. *Neottiglossa pusilla* (Gmelin, 1790)

(TMG) 14.06.2015, 4 exx., (TŁO) 14.06.2015, 3 exx.,
(TŁ) 14.06.2015, 1 ex., (TMG) 12.06.2015, 1 ex., (TMG)
26.06.2015, 2 exx., (TŁ) 09.07.2015, 2 exx., (TMG)
10.07.2015, 7 exx., (TZ) 14.07.2015, 3 exx., (TŁO)
17.07.2015, 1 ex., (TMG) 17.07.2015, 1 ex., (TO)
17.07.2015, 1 ex., (TZ) 20.07.2015, 1 ex., (TZ)
28.08.2015, 3 exx.

82. *Palomena prasina* (Linnaeus, 1761)

(TL) 14.06.2015, 2 exx., (TŁ) 14.06.2015, 1 ex., (TMG)
12.07.2015, 1 ex., (TL) 28.08.2015, 3 exx., (TŁ)
28.08.2015, 2 exx.

83. *Peribalus strictus* (Fabricius, 1803)

(TŁO) 17.07.2015, 1 ex., (TL) 10.08.2015, 1 ex., (TŁ)
28.08.2015, 2 exx.

84. *Rubiconia intermedia* (Wolff, 1811)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TŁO) 17.07.2015, 2 exx.,
(TZ) 28.08.2015, 2 exx.

85. *Stagonomus bipunctatus* (Linnaeus, 1758)

(TZ) 28.08.2015, 1 ex.

Scutelleridae: Eurygastrinae

86. *Eurygaster testudinaria* (Geoffroy, 1785)

(TŁ) 14.06.2015, 1 ex., (TMG) 28.06.2015, 1 ex., (TZ)
28.06.2015, 1 ex., (TŁO) 17.07.2015, 1 ex., (TZ)
14.07.2015, 1 ex., (TZ) 28.08.2015, 1 ex., (TL)
28.08.2015, 1 ex.

Pyrrhocoroidea

Pyrrhocoridae

87. *Pyrrhocoris apterus* (Linnaeus, 1758)

(TMG) 14.06.2015, 1 ex., (TŁ) 14.06.2015, 1 ex.

Podsumowanie i wnioski

Na terenie masywu Starego Gronia odłowiono ponad 700 osobników pluskwiaków różnoskrzydłych, które zaliczono do 87 gatunków w obrębie 17 rodzin. Najliczniej reprezentowana była rodzina Miridae – 45 gatunków, następnie: Pentatomidae – 14 gat., Nabidae – 5 gat., Rhyparochromidae – 5 gat., Rhopalidae – 4 gat., Cymidae i Lygaeidae po 2 gatunki oraz Anthoco-

ridae, Reduviidae, Tingidae, Aradidae, Coreidae, Berytidae, Acanthosomatidae, Cydnidae, Scutelleridae i Pyrrhocoridae – po 1 gat.

3 gatunki znaleziono po raz pierwszy na terenie Beskidu Zachodniego – *Acetropis gimmerthalii*, *Amblytulus nasutus* i *Polymerus nigrita*. Warto podkreślić zwłaszcza obecność *A. gimmerthalii* – gatunku stwierdzonego w Polsce do tej pory jedynie kilkakrotnie (Taszakowski & Gierlasiński w druku).

Przedstawiona lista gatunków z pewnością nie oddaje bogactwa gatunkowego pluskwiaków różnoskrzydłych zasiedlających masyw Starego Gronia. Świadczy o tym fakt, że z pośród 79 gatunków wykazanych na terenie pobliskiego masywu Czantorii Wielkiej (Kędzior i in. 2012), jedynie 46 znajduje się także w prezentowanym wykazie.

Podziękowania

Autorzy składają podziękowania Panu prof. dr. hab. Jackowi Gorczyca (Katedra Zoologii, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) za weryfikację poprawności oznaczenia trudniejszych do zidentyfikowania gatunków.

Piśmiennictwo – References

- Barański M. 2008. *Beskid Śląski. Przewodnik*. Rewasz, Pruszków: 496 ss.
- Burakowski B., Mroczkowski M., Stefańska J. 1973. Chrząszcze Coleoptera. Biegaczowate – Carabidae, część 1. *Katalog fauny Polski* 23 (2): 1-232.
- Gierlasiński G. 2015. *Deraeocoris flavilinea* (A. Costa, 1862) (Heteroptera: Miridae: Deraeocorinae) w Polsce. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* 9: 45-46.
- Gil R., Lis B., Kadej M. 2011. *Arocatus longiceps* Stål (Hemiptera: Heteroptera: Lygaeidae) oraz inne pluskwiaki różnoskrzydłe zimujące pod korą platanów we Wrocławiu (Dolny Śląsk) – nowy dla fauny Polski gatunek pluskwiaka, *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* 3: 25-35.
- Gorczyca J. 2004. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Heteroptera). [w]: Bogdanowicz W., Chudzicka E., Pilipiuk I., Skibińska E. (red.). *Fauna Polski – charakterystyka i wykaz gatunków. Tom I*. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa, 192-234.
- Hebda G., Olbrycht T. 2016. *Oxycarenus lavaterae* (Fabricius, 1787) (Hemiptera: Heteroptera: Oxycarenidae) – gatunek nowy dla fauny Polski. *Wiadomości Entomologiczne* 35: 133-136.
- Hebda G., Ścibior R. 2013. *Gampsocoris culicinus* Seidenstücker, 1948, species new to the Polish

- fauna (Heteroptera: Berytidae: Gampsocorinae). *Genus* **24**: 29–32.
- Henry T. J. 1997. Phylogenetic analysis of family groups within the infraorder Pentatomomorpha (Hemiptera: Heteroptera), with emphasis on the Lygaeoidea. *Annals of the Entomological Society of America* **90**: 275–301.
- Kędzior M., Lis J.A., Wolski A. 2012. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) Czantorii Wielkiej (Beskid Śląski). *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **5**: 17–28.
- Kondracki J. 2013. *Geografia regionalna Polski*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 440 ss.
- Lis B., Dubiel G. 2013. *Acetropis longirostris* Put. i *Oxycarenus pallens* (H.-S.) – dwa gatunki pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) nowe dla fauny Polski, z wykazem gatunków zebranych w okolicach Bystrej w Beskidzie Śląskim. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **7**: 33–44.
- Lis B., Konciała M. 2012. *Scolopostethus grandis* Horváth (Hemiptera: Heteroptera: Rhyparochromidae) - nowy dla fauny Polski gatunek pluskwiaka. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **5**: 25–28.
- Lis B., Mąsior J., Lis J.A. 2002. Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) Babiej Góry (Beskid Zachodni). *Wiadomości entomologiczne* **20**: 103–111.
- Matuszkiewicz W. 2013. *Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski*. PWN, Warszawa, 537 ss.
- Mika M. 2004. *Turystyka a przemiany środowiska przyrodniczego Beskidu Śląskiego*. Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytet Jagielloński, Kraków: 228 ss.
- Smreczyński S. 1907. Zbiór pluskwiaków Prof. Dra Stanisława Zaręcznego. *Sprawozdanie Komisji Fizyograficznej PAU* **40**: 46–71.
- Smreczyński S. 1954. Materiały do fauny pluskwiaków (Hemiptera) Polski. *Fragmenta Faunistica* **7**: 1–146.
- Stobiecki S. 1883. Do fauny Babiej Góry. *Sprawozdanie Komisji Fizyograficznej PAU* **17**: 1–85.
- Stobiecki S. 1915. Wykaz pluskwiaków (Rhynchota) zebranych w Galicyi Zachodniej i Środkowej. *Sprawozdanie Komisji Fizyograficznej PAU* **49**: 1–96.
- Taszakowski A. 2012. Lądowe pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) doliny górnej Ropy. *Acta entomologica silesiana* **20**: 37–54.
- Taszakowski A., Gierlasiński G. Notes on the occurrence of *Acetropis* Fieber, 1858 (Heteroptera: Miridae: Stenodemini) in Poland (*w druku*).
- Taszakowski A., Kaszyca N., Michalska D., Herczek A. 2016. Nowe dane o występowaniu pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) na kserotermicznych siedliskach Niecki Niedziańskiej. *Heteroptera Poloniae – Acta Faunistica* **10**, 45–54.
- Wilczek Z. 2006. Fitosocjologiczne uwarunkowania ochrony przyrody Beskidu Śląskiego (Karpaty Zachodnie). *Prace Naukowe UŚ* **2418**: 1–223.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

SUMMARY

Terrestrial true-bugs (Hemiptera: Heteroptera) of the Stary Groń massif (Silesian Beskid Mts.)

In this paper new data on the occurrence of terrestrial true-bugs (Hemiptera: Heteroptera) in Poland are presented. The research was conducted in 2015 on the area of Stary Groń massif (Silesian Beskid Mts.). A list of 87 species of terrestrial true-bugs (Heteroptera) is presented. Three species: *Acetropis gimmerthalii*, *Amblytylus nasutus* and *Polymerus nigrita* are new to zoogeographical region Western Beskidy Mts.